BIBLIOTEKA NARODOWA
WARSZAWA

12 6 95 R. Nr. 80286

Zwój nr. 2

Київ 21/XII 25

Кишинів 19 15/XI 25 р. 356

Любий мій милий татусь!

Дуже зрадів, коли одержав від тебе листа, бо дуже давно вже не мав від тебе. Я ~~дн~~ і раніш чимало у Кишиневі, і вчусь у гімназії. У гімназії мені дуже подобається, там дуже гарно. Ми вчимось шість обду. Мої справи йдуть не дуже гарно. Оцінки мої відмінні: Алгебра 6, Геометрія 6, історія 5, Російська мова 6, Німецький 6 и поганих і латинська мова 4. Співати не зовсім погана відмінка. Але по латині я одержав сідати, не тому що я не вивчив ек зй, а тому, що коли я в класі тримав і вчитель, то мене не приняли ік я свого не дав, а потім вже коли погав ходити до гімназії, то тета Ліза узнала це і пішла до вчителя і попросила його, щоб він мене бував, він мене ну. Сав, диктацію знав, але, ще не вернув домашнього повторити і він мені поставив, нехай відмінну, але сказав, що буду гарно, вчитись наступні. Взагалі усі вчителі справляє не гарні відмінки, бо ще не знають мене. У другої третї, вже будуть гарнічі відмінки, я надію. Мамуся дуже за мене журбується і вже хоче бра

бере мене у кімнату, вона гадає, що я нічого не робив. Сама
Ми день проходить тепер так: Устаю у 7 годин
потім пью чай і я гоню свої лекції до 12 або до 12½
г. Потім прибираюсь. У / в нас обід. Після обіду, ми
сіримо трохи повторяю лекції, як треба ідем у кіно
ко і там я пробуваю до 4 години 10 хвилин, потім я к
приду до дому, то вечеряю, а потім, трохи балакаємо і
я лягаю спати у 10 годин, або і у 11, бо вечером ще
мати, то до тебе, то до мамусі, то у Празу. і лягаю спать.
Я все думаю, почав забувати писати по-українськ
бо усюду російська мова, але тепер попоїхав і мен
приємно у Мюнхені книжки українські, коли тоді
Мені дуже подобаються вірші по російські мові.
Він обличчем дуже схожий на Тараса Шев
ка, має такі ж вуса і дуже гарні, добрі очі. Коли
я був у Старикові, я був ще маленький і не міг розгля
ди всіх відомих Тараса Шевченка, як-де з тепер
тільки їх мати, але нічого не зробив. Я був дуже здивова
коли приїхав до мене обворожу тітки, тата папа

Само, що книжки не вільно посилати. Ти вернувся
тобі урочо, бодай заплатив 2000 марок польських.
Як нені дідусь? Що він робить? Я дуже скучив за добою
і дуже хотів би з тобою побалакати. Я також дуже скучаю,
за нашою мамусею, хоч вона мені дуже багато докучає,
за книжки; у своїх листах, тепер пишуть дуже гарно
само, що мамуся дуже дурбується, щоб ми з Ігорем одержали
вихованнє, і вчаться, як змогли. Нині нічого
більш рідний тадусь.

Цілую тебе твій тебе
любячий сину
Юрко.

Київ 6/XII 25

Любий мій милий татусь!

Вибач мене що з тобі так довго не відповідав. У нас у гімназії кінчаєтся чверть і треба підготовку вчитись, що-б не було назад від міста. Тепер мене вчителька не з того по французському т. и другу т. і по російській т. Що стало в мене стоїть вже не така погана відмітка як у першому році. І, що вчора дається не погана відмітка по 5-ти бальній системі це є 3-. Я гадаю, що в мене будуть відмітки добрі далі у другій чверті, бо тоді я зовсім освоюся з гімназією, з товаришами і з вчителями. В нас єсть ще дуже погана учітка. Усіма днями їде дощ і дуже холодно, а в мене у нас відопутись. Люба мамусь купила мені Коліну сукню, бісеру, та кольорову шапку. Хоч вона і вже дуже старенька, але я гадаю з неї буде ще якийсь користь. Крім того мені дуже допомогла сукня від Лели. Тепер з неї дуже сумно, через то, що Лева буде там вчитись і коли сберегти його одяг але поки нема кому і то потрошечки віддам його мені. В гадному цю суботу поїхати до Лелечки то буде фундувати свят

Я і не знаю, де вже буде у понеділок, бо тут у Руину
пішли, так багато снігу, що і не їздять вже вони.
Як ти там пишеш! Я дуже скучив за тобою мені
дуже хочеться тебе побачити і тебе обняти, мою миленьку
мою добренькую татусю. Чи швидко ми вже побачимось?
Чи швидко ми поїдемо і побачимо нашу ненечку Київ?
Мені дуже сумно, через що тут дуже гадко бувають
про Україну, та про вояків і дуже бувають мені дуже сумно
що я не можу нічого на це вдіяти, я пішов, і поді
устало, та ухожу, що з нічого не буде. Цілую мені
мою татусю. Цілую тебе
міцно, не забувай мене.
Твій синок
Київ 19 24 XI в Бобу.

Вісп 14/XII

Кіміті в 19 ⁰/XII 23 р. № 1.

Любий мій милий Тарасе!

Дуже зрадів коли одержав від тебе зараз два листа. Я все давненько не одержував їх від тебе і тому дуже скучив, бо тільки одна радість дізнатись одержувати від тебе та від мамусика листи. Я так давно був у Лесика бі, бо в нас була неділя у понеділок не ходив до Гімназії і у вівторок повернувся, бо у вівторок було свято. Мені уроки не повело, бо як раз у весь час мов дінь і було дуже цікаво. І нікуди не ходив і тільки раз ішов на полювання і то мов дінь і собаки, котрі повинні гнати зайців відбились від нас і пішли у другий ліс. Спільно, коли я вїхав, то вийшло з хмар сонце, але як там і було цікаво, але все ж я радий, що побував там бо подобав мамусика та їхо, за котрими я дуже скучив. У Гімназії мої справи йдуть нічого поки. Мене ніхто не питав. Спільно був у нас (тіснетький) не знаю як буде по нашому рідному, по німецькі і поїм по англійській, за німецький я трошечки боюсь, бо вона буде швидко діктувати і я пропустив одно слово, і кроме того не дозволить

провірити. По алгебрі було дві задачі. Одну я рішив, а другу не вспів, залишилося усього зробити одно упрощення, так що я гадаю мені буде сфери в або 7. У Китиневі нічого не ма цікавого, єдиний другий пасажа годинна, весь час іде по лоху дінь і не знаєш, чи ти зима, чи то літо, бо один день зимно, а другий тепло, хоть по новому стилеві вже грудень, а по старому кінець листопаду. Я тепер, хочу трошки гарніше вирвав і тому багато займаюсь. Маємо другу гостю, якого не доходить її мати. Вона також другий часто і я сам відправляю їх на поїзді, так, що вони проїжджають певно десь у дорозі. Що твому проханні з цього дня буду нумерувати свої листи.

Цілую тебе крінко.

Твій тебе любящий син

Юрко.

P.S. Тепер перечитую усі листи українські, котрі в мене є. Напиши мені будь ласка, чи багато я робив помилок. Ще раз цілую міцно тебе

Юрко.

Любий мій милий татусю!

У суботу з дідом Сашем я приїхав у село Новосілки. Я вже дуже давно не був у Леонтієві і воно дуже змінилось, за цей час, що я не був у Леонтієві. Листя з дерев вже почало опадати. Виноградник теж дуже змінився весь порожній. Сьогодня я їду знов до Кишиневу, щоб почати вчитись. У Леонтієво я приїхав, до дуб був зі свята під ред. У суботу Параскеви, у понеділок корова Маря. Я дуже гарно провів час тут у Леонтієві. Ходив на полювання і нічого не вбив до вже місяця тому як не стріляв і тому радий, бо вже дуже дорого обходився, як бачиш сам. У Кишиневі справи теж ще не йдуть добре. Поважних в мене ні одних нема поки що, та й не буде з тими. І хочуть українців нема, а вчитель по російськи, дуже сухо на українців, має також вдачі вдачі як мав Тарас Шевченко і гарно бачить по вкраїнські, коли нам українські вірші. Казав перекласти "Слово о полку Ігоревім" на вкраїнські вірші

мимись вкрайчиком покрив забув яке
прізвище. Вуланні з дого добре.
Чи одержав ти мої листи? Як здоров'я.
Цілую тебе та бідусь
твій син Юрко.

Леонтьєво 1925 р. 11

Любий мій татусь я дуже до
кого тебе за то що ти мені
прислав марки. Вони дуже
цікаві. Ще ти мене питаєш у
своїм листі чи працюю я на
пасіці? На пасіці я зараз
не працюю бо в цій час ні
ма ні меду ні якої праці. Я
тобі вже написав як я про
водив свій день а не ти ма-
буть не получив мого
листа. Цілую всього кращо-
го твій любий син.

І. Архипенко

361

Любий мій милий тату сь! 2.IV.

Я вже гадаю дуже давно не мав від тебе вістей. Від тебе одержалось два листа, але до малюсі. Я одержу ти мого листа, з вітанням тебе. В того листа був укладений лист від тієї Мані, котра у той час як ти був у Києві. Мене вигукували по лаштині і послали б, крім того додатки писемні, по Російській мові. Та по Французькій, по Російській 6, а по Французькій 8. У середу нас вже розпускають і тоді дадуть відпустки четверні. В нас вже совсім зима випав сніг, та дуже великий мороз. Вже видко, що невдовзі буде Різдво та Хрещення. Сьогодня був північний вітер, а моя комната виходить на північ, то було дуже зимно. Дякую буду тобі за вістки, мій любий милий татусь? Чи будеш мати теплу комнату, та взагалі все що потрібно, для свята. Ми тут сидимо, одмінені обуви, нам не зимно. Дуже часто згадуєся ти мені. Як там тобі? Малюся

покидувала мені тепер твої рідненькі. Тобі дуже погано. Хоч нам тут і гарно цвітуть, але мені краще було б, що-б ми цвіли, хоч і погано, але вдома у нас. Дуже гарно було-б, коли-б ти приїхав сюди; та вдалині перелетіть сюди, може-б найшли якусь працю, та цвіли-б гарно. Матусі тепер дуже тяжко, так вдалині від нас все якось косо дивиться, так що іноді і їсти не хочеться, як він подивиться. Мені гадається я-б краще їв в якісь столовці хліб та цвів-би десь у якісь хібарці, але що-б то був наш хліб, я-б його їв, але знав-би, що це твій, що [redacted] тій його дають з ласкою і що я злому потім верну йому тобі, але що там писати дарма. Мій любий, гарний Гадусь вітаю тебе з Різдвом, та бажаю всього кращого, чого ті-б хотілось мати. Що-б ми швидше побачились, на нашій землі. Також вітаю Дідуся, та і йому бажаю всього, що чого, йому тепер тепло, не дуже гарно цвіте.

Ой коли що і ві новіти, коли в нас є. Цілую тебе
кріпко, кріпко, мою дідного, любого таточка, та бажаю
щастя від всього кращого.

Лібій тебе любячий син
Юрко.

19-20-XII-23 р.

19-17-I-24 р. к.

Любий мій маленький тіточусь!

Вітаю тебе з святом Христовим Господнім. От вже і кінчається Свята і з понеділка треба вже потихеньку ходити до гімназії. Для мене свята пройшли дуже швидко, так що я і оглянутись не встиг. З сьогоднішнього дня я почав займатись, та тільки вчи лекції для гімназії, котрі нам були задані. Лекції нам задали не по всім предметам, а тільки по деяким. Для мене так я-би і не було свят.

Вчора у четвергов перед Святами нас попустили, потім я поїхав до Бендер, до тієї Маші, а з тудова поїхав до Кишинева, а на третій, або на четвертий день свят' знов на одинадцять поїхав у Леонтієво, щоб привезти ялинки провізії та усе разпотьохи. Дуже весело було тішитись перед Новим Годом, бо ми ради перед ялинкі і ходили по місту, по знайомих. На Свята приїзджав і Лева з Ніжині і тоже ходив з нами і кричав без і гриш було ще більше. І також ходив на вечір до нас до гімназії, але не можу сказать, що-б там було

дуже гарно, бо ми з левою прийшли у 10 годин, а ук
все скінчилося у десять годин ми прийшли
тому, що в нас був Дор з свою дружиною
та донькою і тому ранічку ми не могли на с
вікну. Угора їхав знов до Праці Лева та за
ними, своя нова родічка Параска Олекс
вна, дружина Вол. Ільківського знати
що 2 по новому у 5 годин у Праці буде
вінчання Волі та Акс. Олек. Мені дуже
сумно, що з вас давно немає від тебе листів,
мені здається, що ти мені не пишеш через то що
з марш тепер дуже зайнятий відвідуєш всіх
собі, мамусі, та тепер робі обіцяно, що на
Йому Пасху в мене будуть відвідні краще
Тепер в нас стоїть гарна година, і не зимно і
не болото. Сьогодня в нас або 4° морозу, а було
в нас і 15° ві навіт 16° морозу. Цілую тіджен.

Цілую тебе міцно, мамо,
Дорогій, дорогій, славний, гарний, сріб
ний, та бажаю усього Кращого
твій син
Ларов

Людо
вже
яка
на с
зима
мед
дала
а са
а м
з ка
гред
нто
Ком
пра
Різдв
було
нечт
най

Дам, а ул Любий мій татусь ти надуб
прийшу, вже знаєш з минулого листа
хрещою яка у нас гаряч, але ці нічого
ночи на слава богу що самі здобули
лева застались, вже швидко пройде
Олеся зима, а тоді зиму будемо мати
вати мед. Мама після малету про-
буде дала зіставшийся мед и купила
ні дуже саді туфлі т рахи матірії
смерів, а мені надала надарувала
го що з кавтонси знаєш що зиму пе-
е в вое ребемся. Уже теперь у Ле-
ня на мені є 15 солдат так надо
краї вже буде спокійно. Я прова-
мо і празднички у Кіпіні. На
у, а буде Різдво приїхав Лева так що
їдуть. було дарно. Я начну свої за-
бит, нятія 22 січня. Так всего
, сіб най з праздо твій син.

З. Архипенко

Мой дорогой Котик! Завтра я выезжаюсь в Ленинград, откуда напишу тебе более подробное письмо. Игрушка с Тобой приходит через два дня; Ничего обещано, что будет дана усиленная охрана: будет грандармский пост, а кроме того будут солдаты и если дисциплина и увидят, что оскорбляется Ленинградские власти будут, что будут ими и Тобой, а не приказчиком сукон возвращусь и я Ленинград.
Сегодня ровно два месяца, как прошло моего отъезда, а я и до сих пор не могу вполне справиться от переутомления нервов; все кажется-то сквозь себя чувствую, какое-то нервное настроение. Итак, мой любимый дорогой Женичка, не сердись на меня, что ~~я тебе обещала~~, и обругала свое обещание снова. Знаю тоже хорошо, но жаль с тебя письма отдыхающая ушами у меня нет, а в этой суматохе, пока никакой возможности написать письмо. Обнимаю ушами моего любимого Н.Н., ты чувствуешь это?!?

VII

Київ - 27-I-24 р.

Любий мій милий татусь!

Вибач мені, що я тобі так давно не писав, але в нас останні дні іде так толкучка, бо не пройшло і двух або трьох днів як знов приїхав з Лебедева Гюрь та мама, бо там дуже небезпечно, бо можуть знов прийти з Совдепії большевики та їх вбити. Мамуся дуже зраділа, коли одержала від тебе гроші, бо тепер ~~ві~~ після каменту нічого не залишилось, їй було приємно, бо у той же день разом одержали гроші, а вони приїхали у вечері. Гюрь тепер ходить все до Гімназії, але ще займається з Доко, бо бо де з ким приготувати він відсав, наприклад: по німецькій мові, по латинській. Я все тепер хочу до Гімназії, мене вигнали по російській мові і поставили 6, та по алгебрі - 5. В нас уві два дні дуже гарний час стоїть уся вкрита та мерзлиця, так що угора у Гімназії не чути занять, було тільки півмилії. Я вибився з своїх сил на Гідбо і тепер ніяк не можу знов їхати, наприклад устаю у вісім годин, а то і пізніше, а раніш я уставав у 7 ми пізніш. Угора я був на одному балу у мого товариша. Вони живуть під нами і мені було близько ідти. Там було досить весело. Ми грались, а потім дурачились: грали у фанти квятків.

За вечерю я сидів у вишиванці, бо ніщо ехи в тебе
вдяг ем. Цей лист в мене затримався два дні; не ех
не міг його з хвилини. Крім того чекали від тебе листа,
але не одного не одержали. Цілую тебе много мно
го-много разів.

Твій ем — Юрко.

P.S. Ти буєш одержав ти листа, дорогий Сашко?
Це ду цілую крізь, крізь

19 29/I 24 р.

Мій дорогий, родна Женічка! Пишу тебе цуть Кишинева, куда мы снова приїхали трудно тому назад. Коли я писала в послідньом своєм письмі, я думала, що буду отправлять Игоря и Зою и присоєдинюсь к отцу подам со нашим имуществом в Кишинев. Однако, я уже сама хотіла остаться в Леонтієво — найбольше удобным оставлять на столь продолжительное время имущество, но Игорь, узнавши о такомъ моєм рішеніи, стал со мнаєм уговаривать меня, не оставаться, а ехать со мнаєм. Видимо, что это за разумним и серьезним мальчиком. Не тотъ мнєніе когда он уговаривал меня я удивилась, что ти не слушаю его, какъ только и обстоятельно он доказывал мнє необходимость ехать со мнаєм, а не оставаться, в конце концов рішительно заявив, что если я не поєду, то и он не уєдет, останется со мнаєм. Ну и пришлось мнє перехитрить, остаться в Леонтієво. Нав. Антон., а я со мнаєм уєхала. Хотя этим начался и Зоє повидимому не очень-то хотілось оставать.

ся в школу., так что она с удовольствием удвоила
плату за ее учение отдать игрушки в гимназию
За и правда свои жалость в городе, то только же слышно
игрушки не ходит в гимназию, что будет стоить и
дешевле и вообще занятия пойдут у него более пор-
ядочно, весной не будет этих волнений и сомне-
ний в экзаменации. Зоя хотя и серьезная и очень
добросовестная в исполнении своих обязанностей
девушка, а все же надо полагать, что только что
со школьной скамьи, а потому достаточного
жизненного опыта не имеет и еще не будет
настолько быть в других занятиях в
гимназию имело принести ее обязанности, что уро-
вень ходит и постепенно на уроках уче-
ницы будут ее спрашивать курс первого полу-
годия, так что от безтрудна и волнения станет
действительных учениц. Игрушки очень, очень до-
вольны; и правда скучно маленькой было заниматься
одной, недоставало, конечно ему компании
сверстников. Плату, конечно, вперед за него тоже
по за второе полугодие — 1200 лей. Зоя тоже еще
занимается в гимназии; у нее в осени не было
книги по чистописанию, а потому по этому пред-
мету она очень отстала и будет сдавать его
только на школьных переэкзаменовках. Она надеется
и вполне о том, где Зоя могла бы найти
себе какой либо заработок, тогда у нее, конечно,
платить ей не будет, а тоже и подбодрится
ей заплатит до конца занятий. Из денег
что привезла в гимназию. Самой пришлось прибавить
деньги от себя.; так получили они было по
почти 1890 лей. Эти деньги я получила, как нель-
зя более истратить. За игрушки потребовалось по-
дачи прошения, взять полную плату и что
также приятно было, что я тоже это сделала не
обращаясь к просьбой ни Сашей, ни этими же деньги

занимать книгою Зою, остальные приберегу, т. к. на будущее пригодятся, вероятно, надо будет вместе за приготовление уроков. Итак, мой дорогой, очень, очень благодарю тебя за присланные деньги. Знаешь я сказала, что ты просишь меня чуть-этой суммы удержать мне на мелкие, карманные расходы, они это очень и благодарят тебя за твое внимание, баловник ты. Но, котик мой, я эту твою просьбу сейчас исполнить не могу, т. к. дома это контролируют и не позволяют об этом. Я тебя всегда как могу и тут тоже буду нужно, что даже недостаточно они не имеют представления, все слава Богу у меня есть и по крайней они привыкли к худшим условиям.
Итак, идет мне по двенадцатому, а Юра пойдет по двенадцатому очень часто вспоминать. О нем нечего сказать плохого, но мне кажется-бы, что бы это был мальчик. Это типа „тряпка". Вялый, безынициативный, очень неповоротливый, очень часто устраивает какие-то шалости, проказы, правда не плохие, не грубые, а скорее выдумывает такие детские детство, но мне его эти шалости растравляют возмущаться, т. к. Юра должен считаться с тем, что он ученик не в родительском доме, а различных интернатах, которые он пока еще выдерживает, проявляет иногда дерзость, но все это только в отношении, по крайней мере, большинства мальчиков в его возрасте в таком роде; нельзя-же мне называть обращение то, что они учреждения имеют; очень плохо учится и исключительно благодаря своей лени, вот у него в первой четверти при девятибалльной системе четыре тройки (тройка = 3-), остальные шестерки и одна только семерка по французскому. Причем, тройки по таким предметам как история, физкультура, пение, словом по таким предметам по которым не бывает письменных, и вообще много зависит от личного отношения, личной внимания и усердия и если должен был бы получить плохую отметку. Вот они все прошлый курс VI класса

му что повторяю, ничего особенно ни-
кого в его поведении нет; хотя мо-
бы меня только видит его настолько ни-
ти его особенно не брали, т. к. я ему вообще
ничего не стесняю и за всякую его пр-
вильность устраиваю ему хорошие сюр-
дасы и только когда надо достиг-
чуроу ему выговариваю, что буду ра-
ловаться тебе, но пусть это будет
для него урок, который, надеюсь, он за-
помнит и воспользуется тем на в буду-
щем случае. Напиши ему пожалуйста
подробно о том какое великолепное
имя и наши уроки будет для него
не воспользоваться этими исключитель-
но хорошими условиями, где ему по-
должны нами учиться. Вот и все у
нас с тобой совершенно в порядке, бла-
ни наши, очень способны, но наряду
ности достаточными со удивительно
развитым сознанием долга и обязан-
ности, недопускает, что бы я напомн.
нала ему об уроках, о том, что мы
занимаемся, надо ему приходится
чаще его останавливать, потому что
иногда видит, что уже до крайности
перетомился, а не сделать надо ничего
Катенька моя родной, уже 1½ недели
не было от тебя писем, я очень беспо-
коюсь, не простудилась ли ты своими частыми
в эти удаления только, береги себя очень
очень прошу тебя, помни, что
у тебя есть еще три существа для которых ты особенно
должна беречь себя, и знаю, знаю что ты крепко нас

мать - что все это повторяется. Ну вот такая непробудная лень, что абсолютно не хочет работать, представляешь. Я много и часто по этому поводу беседую со всеми; они дают мне торжественные обещания исправиться, но все остается по прежнему; вот и теперь после праздника они уже получат по русскому 6, а по какой-то математике 5. Узнав я спросил, что он намерен курить? Ну, конечно, по этому поводу опять шутка со всеми крупными разговорами. Не получится красивой, нарисованной ему ужасную картину, что может привести курение. Опять обещание, что не будет курить. Правда, который говорит, что счастье тогда, что у него не бывает денег, денег не было бы его несчастье, а пока если я ему и дам когда, немедленно, обещают мне, что сегодня куда он их не тратить. Об этом мне я пишу тебе, надо отцу, то должен знать о своих способностях

Печ. въ тип. Бес. Губ. Прав. (Ф. № 2).

все будущее и плохое, но ты особенно не будь похож на него, хотя

Любий мій милий татусь!

Я дуже зрадів, коли одержав від тебе листа, та цілого великого, крім того я дуже давно його від тебе не мав. Цей лист воєнорадів мене за той довгий час, котрий ти мовчав. Мої різнобічні справи і дуже поки що вельми, що ти і сам зараз побачиш: по латині було бале я відвідав це раз і одержав 5, по російській мові 6, по французькій 5, по фізиці 5 та по довольній 5. Як сам бачиш що я гарніше буду йти у прошлому році. Я буду старатись і дальніше так вчитись, бо я знаю що ешна гарніша нагорода для тебе, це то що-б я гарно вчився а для мене твоя радість, мого тобою гадую, це найкраще цілого. Мені тепер приходиться багато працювати і я не маю довгім сьо бідного часу. Я дуже цілую, що тепер не можу читати довгім, бо цей день тепер проходить так цікаво у школі і зараз тре сідаю готувати лекції і так час проходить аже до обіду, так і не вернешся під вимиши руки як треба сідати обідати. Обід в нас у 1 поки пообідаєм, вже 2 години. Треба трохи перестроти ти останній раз лекції і йти до гімнастики. І коротай я буваю, аже до 2½ годин. Повертаюся до дому вже трохи змучений. Є дещо за сім вечерю. Після вечері зараз вже мало спати

Я де кілько днів не продовжував дов. листа через
що його Ігорь не міг написать.
В нас усе постарому. Я маю ще по французскому
й а по тріґонометрії 8.
Уведу тебе фотографію
Твої
Ігорь
19/II 24 р.

Київ 19 12/II 24 р. 369

Любий мій милий Тарасе..

Я написав тобі вчора 9/II, але від тебе
нема ніяких вістей. Чого ти мені не пишеш
я вже дуже давно нічого від тебе не маю
і не можу собі уявити, що з тобою стало.
Ми тебе чекали 15/II, гадали що можеш
як раз надійдеш на імпрезу дань Янголу,
але ти не приїхав. В нас все іде добре.
Нічого такого дуже нового не сталося. Ми
вже дуже давно не виділяли, певно нудно
вам. Останній раз читав по телефоні
ні і посварився б. Я фінішував на досить гадку,
вона була досить дружна, але я забув вам з
прошлого тому вам мій поставив так
мало, взагалі мені напівфінал дуже дружна
на, щоб були такі ~~мало~~ малі відмінності.
Я вже гадав, що ми фактично з вами,
але вона знов вернулась і в нас свободу
було 2½ години, так що мені знов прийшло
ся кепсько у своїй ігрі, але нічого, ко-
ли буде перерва, я тим зможе і додам
цьвіту поверхню. А Леонарді посилає

Union Postale Universelle.

ROMÂNIA

CARTA POSTAL
CARTE POSTALE

Parte rezervată pentru adresă.
Partie réservée à l'adresse.

Здравствуй, вот тебе я посылаю
привет, живем, не тужим, и другим
человек, вот мы другое добиваемся.
Твой папа выздоровел свой день рождения
на свободе, и скоро будут обратно
с нами уже вернулись, будем вместе,
не будем бояться. На день рождения? Передай мой поклон
всему. Целую тебя крепко ...

Крепко тебя обн. Папа

Zdołbunowo na Wołyni

ul. Ostrogska № 4 m. 4

W. P. Z. Arbuzowska

Polonia

370

19 20/II 24г.

Дорогой Папусик!

Извини пожалуйста меня, что я тебе так давно не писала. Ты уже наверно знаешь из писем Мамуси, что я была больна. Теперь я уже себя совсем хорошо чувствую, хожу гулять и доктор Дуваль находит, что теперь я гораздо лучше выгляжу чем выехала когда лежала в постели. ~~Доктор~~ Доктор Дуваль лечит меня даром. А Мама ему в благодарность за это послала 5 фр. масла 5 д. вина и баночку меду и он такой расплатой не был очень доволен. Завтра т.е. 21 февраля я уезжаю в Леонтьево до осени. Пока всего, всего хорошего. Целую тебя крепко.

Твоя

P.S. Извини, что я тебе

Это письмо не ~~должно~~ должно
быть но Мама очень спешила и
я его не могъ кончить. Конецъ
другой разъ.

Любий мій синій бабусь!

Дивлюсь тепе, що з тобі зараз жінку так
мало, але й завжди не мало часу, бо у поне
ділок у нас буде писемний по фізиці і нем
треба повторить, щоб добре написать. У нас
вчорай все спокійно і нічого новаго нема. Вче
нувався по нафті і посередньо б я не умів
може тобі все це і писав. У свій чергу хо
тів тебі пайшир подякувати за карту, бо вона
дуже потрібна, але Ігорь мені більше
того листа, а мені та нічого не писав.

Цілую тебе дрібно, дрібно Юрко.

Мій поздоровляє дідусь

Київ 19 II 25 р. 6ї

(XI) Лондон 19 $\frac{9}{II}$ 24 р. 371

Любий мій милий татусю!

Я приїхав на 2 дні у Лондон, бо нас від'ду-
сять на Масляницю. Лондон тепер на осадному
положенню і є сфарси, над которою повисла смертель-
ність хм і має призвище фостіере, але і дрязгами
моїм українцям і вдягні гарні головки вік мені
дуже добродійки, хоч мешкаю далі, від дрді Сасі і не
добродійки із за своїї ідеології. Коли вони мовлять
говорять, що мій про Україну не те, що він з бажу-
ється, вдягні головки дуже гарно
Ми сьогодні їдемо до Кембриджа і забу-
демо вже завтра. Мій справжній
імені і ніщим нідо краще. Усі дні бажа

мене тільки по французькій мові 8, по
французькій 8, по російській 6, по Історії
7, по геометрії 6, та по англ. 5. Взагалі було до
вольно погано, але нам це не вад
дало їх. Нашому мені адресу Левка Мака
ва і де він тепер чує й йому хочу нашу
сварку. Як чує дідусь, як перекидувала ґрун
тівка та бурчала. Отамі дні в нас дощ
хоть і не великий, зате і дуже, до цього вер
бництва, підмерзло. От і без того го
Цілую тебе сильно кріпко
міцно тебе цілую

19 13/III 24 р.

Любий мій Татусь!

Я знову спробую писати тобі листа рідної мові, бо я трошки просмотрів Українські граматики. Але якъ буде богацько помилокъ (ошибокъ), то тоді ти мені обовязково напиши и я буду знову писати тобі по Русскій. Я тілько не знаю де треба писати э а где е, ти теж мені це напиши. Я вже почав займатися с Малусей занятя у мене идуть (маленьку) потрошки иноді я (извожу) Малусю але теперь постораюсь цего не робити. Ти мабудь знаешь с моїх листів що я у 1924 р. писав щоденник и теперь знову почав писати за 1925 р. Уже вже вичисли с пане коханій сзжіли вони. теперь дуже (злий) бо зовсім не ма взятку. Квітки е але дуже (маленькі) малесенькі я тоді намалюю ч (Леонтьевскіхъ фіалочки). Любий мій татусік, чего ти теперь неколи не надсилаешь мені (марокъ) ти мабудь

(думаешь) що я теперь тебе бросив сабирати
(марки) яки и Юрко, я дуже прохаю тебе
щоб ти мені знов почав их насилати. Я
теперь чітаю дуже, дуже цікаву книжку Остап
из времен Богдана Хмелницкаго. От яки (раска-
зы) Гоголя я (прочытавъ) у Кишіневе Тарас
Бульба, Вій, (Страшная месть), Майска ніч
чи утопленниця, (Вечера накунунь Ивана
Купала), (сорочинская ярмарка), (Колиска),
(Шинель), (Заколдованное место), (Портретъ) Найбільше
всего мені довподоба Тарас Бульба, Вій, (Стра-
шная месть), Майска ніч чи утопленниця,
потомъ ще одинъ раскаг котрий я читав
и забув тобі написати Пропавша грамо-
та ~~тожъ~~ також меніе довподоба и ~~потомъ~~
~~ще одне~~ насамий кінець Ніч перед різдвом.
Татусь ті слова котри взяти у дужки
то ти мені напиши як треба их писати по
Вкраїнські. Пока всего, всего най кращаго.
Цілую тебе ~~кріп~~ кріпко, кріпко.

И Аркипенко

я на
завтр
я пов
подро
напи
Кам
тури
тей.
шы
не ж
шеи
оста
тол
гост
пот
Зи
тво
бы
Это
пост

13 Марта
1925 г.

Я надумал тебя, мой дорогой женишок, завтра рано утром сам поеду в Ш. я пообещался тебе написать с ними подробное письмо и положительно не знаю в чем возможность это сделать. Как будто прорвало и эти последние дни были сплошь нашествия гостей. Правда не плохие ощущения, но мы еще пока живем в довольно неудобном положении, т.е. в большой комнате в трех комнатах, а остальные не отапливаем и по тому принимать нежданных гостей представляется очень хлопотливым.

За это время Юра переслал мне твое письмо, которое очевидно было вложено в письмо ко мне. Это твое письмо в противоположность предыдущему мне немного

приободрило. Дай-то только бог, чтобы
твои предположения сбылись. Конечно
твой переезд в Прагу сам по себе
сразу-бы разрешил многие вопросы
А то я положительно не могу себе
представить, как мы могли-бы
просуществовать в полевшей вей
семьей, ну да все свои радужные
и соображения и подробности
образом изложу тебе в своем пись-
ме с первой же случаей нашей
представится отправить его. Пока-
же прошу тебя, мой дорогой, только
обо одном береги себя, будь спокоен
и не теряй надежду, что и ты нако-
нец будешь вознаграждена за все
терпения, мучения и что мы увиди-
вемся наконец все вместе здо-
ровой, цветущей жизнью.
Ну будь-же спокоен, мой родной, обни-
маю и крепко, крепко, много
раз целую тебя.

твоя Роза.

(XII) 19 24/IV 24 р.

Любий мій милий татусь!

Я дуже скучив за тобою, бо вже дуже давно не маю від тебе ніяких вісток і це мене дуже турбує, чи спіткало може що з тобою. В нас перший квіт починає тріщати і тому тепер приходиться чекати дрохів більше. В мене заняття йдуть тепер дуже цікаво. У останні дні коли мене вигукували, то то з геометрії 8, по румунській мові 8, по історії 8, по закону божому 8, а по французькій 8, взагалі ще без тріщини в мене вийде цікава штука. Мені у цій цілий дуже добре. Там весело і з дівчатами з деякими хлопцями, коли з Харкова та вихованих семінарів (не знаю як буде по вкраїнськи) взагалі мій любий татусь, мені це дуже неприємно, але я починаю забувати нашу рідну мову. У гімназії в нас в один вчитель по російській мові, але він дає багато і по вкраїнськи і взагалі нашу мову та наших поетів. Мені соромно що я так мало читав по вкраїнськи і зовсім не читав великого з поетів Шевченка, коли ми вчили напамять Шевченка, то дуже читати і Шевченка, він був зовсім

самобутнім і крім того кріпосним того виходця
Пушкевської. У Кишиневі я шукав по книгарнях,
як небудь листок, але найшов і то у одній з'їзжій кни
гарні „[redacted]" Сила України", але він вмів Е. У Леоні
нині тепер один головних він охрестив Леонтьєв, до ви
хор і має зовсім російське прізвище, але і душою і
рідною українець, не то що хоча-бы Ганський, головний тепер
Мані, котрий мені нічого одно, а при тій Ганні, та
придбрі Сашці нот зовсім друге. Мені-б вже нині
хотілось-бы скинути рідну одежу та стати у ряди бойців
за щастя нашої рідної [redacted], але на сам перед треба ви
тягти і з вишу на гарнцуй [redacted] ших.

Цілую тебе мого родного татуся

твій син Юрко.

Дітки мені мій татусь і дуже скучив за роботою, що
ти і уз вами собі не можеш.

XII Любий мій милий Гаґусь! 22 IV 24 р.

Вітаю тебе з Святом Великодня та бажаю тобі всього, всього найкращого собто твердо повертуся на нашу батьківщину та там побожиря з рідною, з дідусем. Ця твердо пройшовши час як мі з тобою не бачились от вже повністю буде три роки і я все думаю з того часу: і полоцент і наше та і бесарабщінка. Це. Нам з і горем новий арендатор виногради ду подарував на Свята Великодня по одним годинникам, хоть це і дешеві, але весе годинникь і крім того на руку. це дало це і від минулого подарунок, бо хтось їй подарувати що небудь, але вона сказала, що найкращий подарунок буде для неї, як вони нам подарують що небудь. Ця цесетина для мене кільца ніде та бо я маю кілька від сіри і багаті як добри підсеку, то я підберу супроводь той, але на 7 единиць.

Мене все у цю пору 5-го тижня на таки по латині 5, по російській 5, по нім. мецькій 7, та по французській 5. Крім того

по російській мові в нас була письмова відповідь, написана фільки годовій 40 р до ну часі і Я. Тема була така: „Мои воспоминанія". Я описав папєт на Леонтьєво, і написав сторінки 3 1/2 і все таки не вернув усього написати.

Ми вже дуже давно не мали від тебе листів і дуже журбуємося чи не скоїлось яке нещастя з тобою. Як вже тяжко тривожно буде 2 тиждні, коли ми не мали одні тижденя, то гадаю, що може ди на якого листа до нас і дим, але тепер і не знаю що гадати. Це дає відчути тебе мій милий любий Гарусь та чую, бачу тебе без кінця і дуже дуже люблю.

Цілую тебе твоя сим

Дорогая Ніна Іванівна!
Я здоров, здоров
ощу, як хочеш приїз-
жай до нас хойдемо до Ва-
ві ми жили гарно і не ссорі-
лі. Муже О. К. Теже жив здоров.
Ще раз прошу приїжджай до нас.
Твій племінник Юрко

(XV)

Кишинів 19 II 24 р. 378

Любий мій милий Тарусь!

Ми не знаємо чого нема вісті від тебе
місяць. Що ми одержали одного листа, а
потім місяць два або три твоїх пропадають.
або ми одержали зараз один два або три, але
все це як мануся вираховує, то твоїх два
листа пропало. Все цілий тиждень як ми
у Кишиневі та все ходимо у синематограф.
Мене ще ніхто не питав. Учора по грипі
я почав відповідати, але не вернув він
і два вопроси задати як задзвонив дзвоник
і певно я буду відповідати у понеділок.
Що до жилки приймати я відповідав
це до Вашеходиць: по латині б, по російській
мові в по німецькому ц, та по румунському ş
Ліки певно ці відмітки дають бо я тобі
як міг дарма писав. Як ти живеш?
Як живуть твої брати. Ми наших братів
все виглядаємо на двір і я гадаю тиждень
через два може будемо кагарлик мед.
Як ти кашель мед? та які в тебе вуши
ки, чи може дулинки? І собі уявляю твою
кучерку білу та біля неї сидок з виглядом

Union Postale Universelle

ROMÂNIA

LEI 2

CARTA POSTALĂ

CARTE POSTALE

Parte rezervată pentru adresă

Partie réservée à l'adresse

W.P. Z. Artyszenko.

Zdołbunowo na Wołyni

ul. Ostrożska Nr 2 d. 9 Lejma.

Polonia - Polska

Teraz kilka słów, tak?
Całuję, kochani, wszystkich Was serdecznie.
„Cudów" bynajmniej nie ma.
W nas zwykła bytowa rzeczywistość. Żyjemy tak
jak żyli. Trzeba kupić
Sadzę kapustę, i tak
mijają z tygodnia na tydzień.
Ściągnęliśmy z Rosji nasze
rzeczy. Żyjemy tak
a tak-że i tak.
Ściskam was wszystkich
Wasz

Union Postale Universelle

ROMÂNIA

LEI 2 LEI

CARTA POSTALĂ

CARTE POSTALE

Partie rezervată pentru adresă
Partie réservée à l'adresse

W.P. Z. Artyszenko.

Zdołbunowo na Wołyni

ul. Ostrożska № 2 d. 9 lejma.

Polonia - Polska

Teraz leci sinicy, list?
Samiu, kotoryj' otpisuez Wam.
„Zdołbunowo" bumažnicko na
W nas stoit' bystro zima
Ostyla, k Wam leta bliže
Sdelaju kvartiru, i pozvi
Kuma z Wami vmeste
Ešče ne vse poterjano
Živem. Živut' vse krepko
a gazo-ze i ljubim
Tvoj ešče vsem rezat' mozg
Artyszenko

Любий мій милий татусю!

19/г 24 р.
379

Не встиг я оглянутися як вже пройшли свята Великодня та настали дні, коли уроки треба починати і працювати. Як ти провів свята? Як ти мені напишеш я буду дуже рад. В нас протягом всього часу була погана погода, тому дня було досить зимно. Ми приїхали сюди на тиждень перед Великоднем. Спершу уроки займали, а потім став допомагати мамусі пекти баби і місив їх. Місив я перший раз і не було трудновато, потім місив сиру бабу і так дещо допомагав. У піч перед Великоднем ми поїхали до церкви у таксаці. З лівою були верхами, а Таня, Оля та Боб їхали у екіпажі. Дід Саша мені подарував дуже гарну самокатицуку рушницю, а тітка Таня мені та іграшки матерії на костюм. Тепер я на дні нічого не робив, але с дрєдою і могав займатися. Мені треба ще дні коли ми будемо тут добре подивитись, бо я запустив свої лекції. Ми пробудемо тут до вторку, а в середу вже підемо до Вимнаї, та знов почнеться праця. І гадаю що на літо нас відпустять місяця через півтора, або через два. Вчитель по російській мові задав більш усього лекції нам треба з свята прочитати, та знати критіку усього Пушкина, це дуже багато праці

Цілую тебе дуже, дуже
та бажаю швидко побачитись
твій тебе любячий син Ігор

Мій любий татусь як ти провів Різдвяні
свята чекаю дуже цікаво? Як
було їхав в карках не поїхав бо
було дізно і холодна а поїхав
Лева Гора і ще дві кухарки
а Таня Оля та Зая поїхали
і возвращались до дому у 12 год.
тай заблудились Оля впала с брич-
ки це було смішно коли вони це
говорили. На другій день я пош-
ла вид дяді Сани дуже добру
новину, котрою тобі писку лист.
А від тети Аніо нам с Горкою
теліво. Ти мабуть вже з нашою ма-
ленькою красиву
листа у котрому я поздоровляю тебе
з праздниками дізнався що я маю
дуже добрі новини. Я дуже ра-
дий що у тебе обі в тем теперь так
зарно що ти собі не можеш уявити
але всеодно я привіз свою книжеч-
ки и тут в дні 1 годину займаюсь. А
останнє время бігаю тай насолоджу-
юсь природой. Така все гай краєвка.
Цілую тебе кріпко. Твій сину
Архипенко

XVII

19 20/V 24 р. 6. 380

Любий мій милий таточку!

Дуже дякую за привітання з днем Ангела. Лівий лист з привітанням пустився з маленьким запізненням. Коли був день мого Ангела, то я був у Леонтьєві і всі крім мами сі забули проте, навіть дядя Саша, котрий про все помнить, але коріш мамусь якусь, та тепер ганц подарувала чудесного та апельсинів. Я гадав, що ти теж забув, але мені було так приємно коли одержав листа з привітанням, що ти собі і уявити не можеш, найкраще за всіх подарунків. Коли я пустився сьогодня з Рішилії, то найшов твого листа. Це дуже добре що ти хочеш приїхати до Басарабії; бо я вже дуже скучив за тобою і було-б дуже гарно, як-би ти приїхав, з місцем можно улаштувати, річ найлегше, що ти маєш так багато тут знайомих. Як рівки дядя хав твого листа, то зараз-же записав підвіза, та питрохав дядю, котра всіх і все знає, що-б вона узнала їх адресу і тоді я сам піду до неї, та передам їй листа твого сам. Певно, що це буде завтра, а сам пізднє це після завтра. Мої справи у Рішилії йдуть поки що гарно, і за я

і

я: Зрахую обійтись у ГГ Трецю, та у ую, то з дуже
поганивсь капризай: по російській мові у ГГ Трецю б та
Ч у ую б та Б, по німецькому ґґ б у ую Ž, по румунськи
у ГГ Ş та у ую Ţеце Ş. по фінськи Б и Ţ теперь в, але я гадаю
його попрохаю що-б у Кінці він мені це Ş не сипав і
місце з дуді мала Ž або Ş. По другим приметам з ще
не маю відмінок, але гадаю, що і вони будуть кращі
Мій любий Ґадуся з роботи перестав мене
у маленькому конверті без поштову картку, все на помилку,
що я забув поставить марки, але коли запитав, то поста
вив у себе у кишені, так що-б ми не гадав, що, що не будь
пропало. В нас стоїть сухо, тепла погода і для посівів, зро
вих це ще поки що нічого але для озимку дуже погано, це ду
же погано для сінокосів. Сьогодні у вечері нічов
було дощ, але такий, що зараз все перестав, але я гадаю що
скоро-б'ї буде дощ, бо вітер з вже трохи улігся. Як
поживуєш? Чи і він приїде до нас з тобою? Мені це ду
же цікаво знать. Цілую тебе кріпко, кріпко
твій тебе любящий син
Юрко.

(XVII)

3/VI 24

381

Любий мій милий Гаусь!

Вибач мене, що я тобі так довго не писав, але довгий не мав часу, бо ми все виїжджали з різними цікавими і треба було допомагати тут Гані. і я навіть пропустив два дні у Відні. Ми тепер зупинились на дачі у М. Е Лонсе, куда за місяць і до першого трамваю треба ідти 20 хвилин. У відношенні нам тепер ходити дуже гарно, бо приходиться виходити у 2 години і треба ідти по самому сонцю, для мене це нічого, бо я здоровий, але для Ігоря це зле. Але це ще нічого не значить, бо тут цього дуже добре, на свіжому повітрі. В нас тепер бовтає, бо тут цього небезпечно, бо кожну вільну мить як небудь у вечері можуть зайти і потребують, яку лекарську, а в нас ні у кого нічого ще нема нічого окрім 6 Богун револьвера, або що, що-з мені дали хоч один виступ, а тобі може й це і прийде. Але ти не турбуйся, бо все буде гарно і все перебудеться де ми поїдемо до Леонтьєва. Справи мої відносні ідуть поки що не зле мене все давить нігті не ще

Крім вчительки по французській мові, котра мене
учора стягала і посварила Г. Вона сказала, що пос-
ла так мало роботи, що з неї одному її уроці був се
бе пагано, але ~~мені~~ я не боюсь французської мови
бо я вже свобідно по ~~ме~~ ньому балакаю і я дуже ра
дий цьому, бо вона мені дуже пригодиться. В нас дома
будо вимовляють усі по французські, через madame, котра
знає пагано по російськи. Я вже прохала я ~~ще~~
не між словами, бо я шукав пана Соломоненко
го у ~~у~~ російському **конкурсі** і у цивільному і
такого там немає. Може инший російський конкурс
і мимо цього буде розсіфровуватись, бо справи його і дуже дуже
пагано. В нас буде у четвер свято і я хочу піти до тьоті
вимогадєва до п. Гапицького, ~~котра~~ про котрого ти мені пи
сав може він що небудь знає. Тепер не можу туди піти
бо вона находиться за 7 верстів від Кишинєва.
До нас може прийде мамуся на той час як уїде тепер
Ганя, ~~котра~~ б. Цілую тебе дрібно дрібно, моєго ~~коханого~~
татусіка. твій любий синок

P.S. Напиш адреса Гака-де, бо ~~мені~~ мені потрібна буде адреса.

Любий мій милий тату!

Вибач мені, що я тобі так
довго не писав, але зараз поспіша
ю описати все як тільки можно
подібно. Я по приїзді у Ленінград
відчував гіркий розпач. Від
правився дуже швидко. Приїхав
на Дніпрострой, купався, катався на
лодці; відпочив, але з понеді
лка мав з 6 г. А. Фор поїхати на
Шубін та він мені розказав
що я могу тоді робити. На
Шубіно я працюю тільки до
12 годин, а після приходжу до
дому обідаю, та їду на Дніпро
що-б обминути брудь, которий я

набравєя працюючої. Уходжу я на
перубєй в сабо 5½. Уже для
мене дуже гарно, бо я і працюю
роблю і гуляю. І все працюю
два дні. Перший тиждень я
ходив дуди пішком, ми на об'їзд
якого хто небудь приїзджав, але
з понеділка дуже
Лева мені дав свого коника,
я їзджу верхом. Ми спимо
тепер на дворі бо у кімнатах
дуже тепло. Нам приносять
сонома, або сіна і ми спимо. На
нашу частку к вечеру підтягнуся
маленькой віддірок і комарав
Зовсім нема. В нас вуже нога
ласа косовиця і з того тижня
може нагне потреку робити
молотіка. Я тільки нагне

гєя молотьба я
Тут, крім того я
Закінчую на пер
На молотьбі ме
сходжу коло в
вати хліб, уже
але тут не мо
ловлю і не мо
тиєя, бо більше
непріємність. Як
урожай? В на
дуже нагнали, бо
Дощів і хвес
була маленька
Зу, але і вона
вуся як-би ви
не повторювалась
На виноградни
гарний, як не

Ухорцу я на
ё. Уе дя
е і працю
дее правого
тиждень я
ись на об'ва
ризджавав,ась
ього дитяця
свою книжку.
Ми спімо
о у кімнатах
привезуть
спимо. На
ку підіймаєцся
і комарав
не все пога
ого тиждя
ку роботи
ники потне

тея молотьба я буду працювати
тут, крижого я на цвалу тягні
Закінчую на цубліо свою роботу.
На молотьбі мені дрова буде!
сокиру коло вись, та возити
вати хліб, це праця дуже легка,
але тут не можна вороп
ловаць, я не можна обгуцуваць
тея, бо більше буди велика
непріємність. Як у вас дам
уроцей? В нас у цвому роц
дуже погано, бо завіяло не було
Дощів і весь хліб перемо р.с.
була маленька надія на кукуру
ду, але і вона тепер пропала, бо
вже як-би пішли дощі, вона б
не покращилась, бо й у неї дуже.
На виноградніку уроцей досить
гарний, як не подає гроздо до цику

Сору. На випорядкову буде
мої адвокатові, вони хранять за
них, коли будуть гроші. Вопеще
ні не кидає що будь-небудь за
лишається, але з відповідь.
Ми були дуже давно не мали
від тебе листів, тому ми кож
шимо і будемо дуже раді.

Цілую тебе твій
тат Юрко.

19/VI 24 р.

XIX

(XX) Леонтієво 19/12 1924 р. 6. 384

Любий мій милий Гаґусь!

Вибач мене що я тобі так довго не писав. Тепер в мене уроцки милюще тут. І'тому я тобі зібрався написати. Як ти певно все знаєш, що я спершу працював на виноградніку. Але тут роботи скінчились, а у економії почалась вуличка, то я став робив за робочим. Потім почав працювати тільки тільки. Ті я сорок сало весів і звичайно тоб і то тім бачив так наглядав за робочим. У цьому році урожай дуже поганий. Напускав у цьому році буде усього 18000 пудів хліба у цьому тільки 4000. Як від тієї гарматки почалась дощ і вам спе сли кукурудзу і тепер вона може дасть пудів 150-175 на десятину це дуже добре як справится вбрання і урожаєм у цьому році. Тепер я так привчився до хорошого. І побачив який я був у цьому році і який тепер, то я дуже змінився. І можу тепер розібрати іно зерну и по якому пшеницю від проса, ячменя та вівса. І знаю як сорта пшениці є. Коли треба сіяти коли

на десерту чого, коли працювати і т. д. Взагалі це принесе мені велику користь і може допомогти у дальшому майбутньому. Тобі певно цікаво писати що усілі сорок сімаю і що вони гадали. Будемо вона мені усе відно нагадала, що була дорога дуже весела, що я гарно і стильно і не вигадливо. Не знаю чи дійсно буде майбутнє. Вона сказала, що я не дивлюсь скептично дивації, що повинен. ідти до салдату, що мені буде швидко дорога і не весела. Що вона сказала що дуже погано, бо що це ми пойдемо до себе гадаю може буде вже небудь порушення і я піду за свого хлопця. В мене день проходить тепер дуже одноманітно устаю у годину робимо наряд себто дорогі дівчата по університету, у 8 сніданок у 12 обід, а у нас у 1 го гадаю годину свободну, то відпочиваю потім обід і до вечора; у деякі дні гадаю спати. Ну а як все ти робиш? Пиши мені

Цілую тебе кріпко

твій син Юрко

Любий мій милий татусю!
Я зараз пишу тобі з Кишинева
з нової квартири. Мене попросила
на цей раз щоб я їй допомогла
перебратись і от я приїхав до Кишинева
тому оцінюю але я зараз зрілим
того немає нічого, бо ми ще
нічого не устроїли і я пишу на два
рі. Приїхав я сюди мабуть на часо
5 днів, і тоді мого знов повернусь
до Леонтєва. Через два тижні
половину в нас мусять почати
навчання, але ще поки що певі
нього ми нічого, бо ставлять
нашої гімназії дуже скупо і
перших ми нічого того дати
нього в Кишиневу ми будемо дати
нас викидають, тобто всі вчителі
мусять приймати іспити на другий
сезон тобі, а для їх це дуже тяжко
бо в нас є такі вчителі, котрим
все більше з 60 років, але згадай
що поїсе ще два роки якось обер
неться, і тим і все скінчу гім

Union Postale Universelle.

ROMÂNIA

2 LEI LEI

CARTA POSTAL
CARTE POSTALE

ROMANIA 50 BANI

Parte rezervată pentru adresă
Partie réservée à la adresse

Polonica

Zdołbunowo na Wołyniu

Ostrożska N 2 d. Flegm.

A. Afhipenko

Union Postale Universelle.

ROMÂNIA

CARTA POSTAL
CARTE POSTALE

Partie rezervată pentru adresă
Partie réservée à l'adresse

Polonica
Zdołbunowo na Wołyniu
Ostrozska N 2 d. Flegina
A. Alkifenko

Брусовка 19/IX 24 бік

Любий мій милий татусь!

Зараз пишу тобі листа з Брусовки, де хутір Павла Антоновича. Він мешкає тут горою; тут є хата з двома кімнатами, бакуня, та сарай. Винаймає не в одному місці а разом по де кількох місцях. Мені тут дуже дуже довподоби, бо так тихо навкруги, та спокійно. Ми тут уже цілий урок: Ж мама, я, та баба один хлопець, котрий має 15 років, це той самий у якого мати вмерла цієї зимой, та він залишився сам один на всьому світі, він дуже гарний хлопець, так що мені весело, але я гадаю що як-би його не було, то мені скучно було би не було, бо не мало їсу. Мій день проходить так: устаємо у 6 або у 5½ годин встаємо прибираємо хату, та варимо собі та мамі сам, то от і пройшов вже година, а там треба вже іти до роботи, що проходить у 6½ годин у 9 у роботи перерва сніданок, ми йдемо до хати, і тоді їмо та

потім до 11½ годин на роботі, потім ідемо
до Бориса у Леонтьєво пішки на обід
це буде верстов дві або дві з половиною
там обідаємо і приносимо мамі обід. Ще б½ год
години кількість роботу, поки порахуємо кількість
корзин вісе і сім. Спроходимо до дому поді
зрізимо, що що зісталось з обіду, поїдимо, посидимо
трохи або погуляємо у парку, там мамо скаже
іти чи у ясла. Іноді у вечері ходимо до Ле
онтьєва, як що забудемо щось, або прохворіє
що мамі, до Леонтьєва, когда ходить будь
ка ніч. Одного вечеру до нас прийшла
уся з Леонтьєва та ми ще вечеро ще
трохи, та дуже гарно провели вечер.
У нас дуже гарний настрій, бо вечер під
горасно трошки грошей, мамо каже, що
ми можемо заробити тисяч, а як
би був урожайний рік, то і десять. І вечер
тоді мамо дасть на зиму. Як був у Кишинєві, то купив собі за 550 лей гарні
боринки, потім від'їли підметки собі до
чуні новенькі вечер стали нічого чуні
стали, они не вистачає тільки вовняних ніжок
нормальних комнатних чоботів

Мій до
двоюр
нього,
Ідемо ве
кінофіл
и поро
Врунов
стоїмо

та ще маю одну пару ботинок і прощ
но форму. Також маю і верхній одяг.
Тільки ще не маю верхньої [illegible],
але тепер будемо мати гроші, та може
зробимо. У лісництві я вже не служу.
І гадаю що може мені замогорить мій
600, то я собі годі купити грибовок, бум
пеник, та бритву, бо вуси, та борода вже дуже
фасуть, а у парикмахерській дорого коштує.
Ось пишаєш мені, що я тобі, і тепер нічо
бо немаю часу, та взагалі у це мо[illegible] я пом
нікого не чув, бо вже немаю часу.
Цілую тебе кріпко, кріпко
пишу мені твій тебе
любячий син Ювко

Мій дорогой, родной Женичик! Юра написал тебе маш
бумажное письмо, что ты, вероятно, ничего не по-
нял, а дело в следующем: П.А. Фрунзе имеет в
виду верст. от Ленинграда, маленький виноградник,
который достался ему в приданое за женой, а пото
и называется по фамилии его жены — Фрунзовский,
„Фрунзовый". Расположен он по склону Таганашской
стороны. Он сдает этот виноградник в аренду евреям и

получаем половину урожая. В этом году они свой урожай продали нашим арендаторам с поля. Сейчас идет сбор винограда и П.А. предложил мне долю в совместном, конечно, с радостью принял это предложение. Сбор будет продолжаться недели две и я смогу заработать 5-6-7 зависит этого конечно сколько урожая (1 работник на 2) так как я должен двухнедельно получать свое ранее утром до вечера, но я надеюсь для меня это время не утомительно. Кроме этого я постоянно нахожусь в обществе-скромна остановился на полпути пойду дальше, куда и иду в тому, обладает тем и доволен и приносит мне обиды, нам это в себе не имею никакого внимания. Я очень, очень рада и очень благодарна П.А. что он предоставил мне эту работу во первых рада потому что нахожусь посреди природы, также очень обычно обогащаю знания русского языка и занимаюсь за первый полугодие ни одной, а кроме того рада потому в каких условиях. Сейчас я работаю в полной благодаря исключительному вниманию ко мне всех членов семьи. Я очень много читаю с удовольствием, всегда стараюсь устраиваться. А здесь я наслаждаюсь полным отдыхом и спокойствием ничто тебя, сюда меня вызвало.

Кроме того, другой мой вид времяпрепровождения которым мне хочется вполне быть это музыка и пение я самая ходячая патефонная не пропускаю ни одной пластинки, а кроме того рада потому что имею возможность заниматься своей любимой работой. Я вижу в том, что вы мне должны помочь нам выйти из нищенского положения. Заканчиваю свое послание т.к. очень не удобно писать. Обнимаю и крепко, крепко целую тебя моя дорогая, любимая и хорошая не будь спокойна

Та це маю одну пару ботінок і прошло-
го року. Такоже маю і верхню одеж.
Тільки ще не маю верхньої Тужурки,
але тепер будемо мати гроші, та може
зробимо. У Леонтьєві є вже не служу.
Я гадаю що може мені заплатять мені
500, то я собі тоді куплю грибеньок, бритв-
еник, та бритву, бо вуси, та борода вже дуже
ростуть, а у парикмахерській дорого коштує.
Ти питаєш мене, що я читаю, тепер нічого,
бо немаю часу, та взагалі у це літо я нічого
нічого не читав, бо вже немав часу.
Цілую тебе кріпко, кріпко
пиши мені твій тебе
любящий син Юрко

Мои дорогие, родной Женичка! Юра написал тебе такое
бестолковое письмо, что ты, вероятно, ничего не по-
ймешь, а дело в следующем: П.А. Фурс имеет в
2-х верст. от Леонтьева, маленький виноградник,
котор. достался ему в приданое за женой, а пото-
му и называется по фамилии его жены — Бруновской, —
„Бруновка". Расположен он по склону Талмазской
степи. Он сдает этот виноградник в аренду евреям и

если по возможности время (пока я не кончу здесь
работу) тебе не будешь посылать от меня писем
не случай родным, порадуйся вместе со мной, что
я могу немного подрабатывать. Мне удалось пре-

387

потім до 11½ годин на роботі, потім іде-
мо з Борею у Леонтьєво пішки на обід,
це буде верстов дві або дві з половиною,
там обідаємо і приносимо мамі обід. У 6½
годин кінчаємо роботу, поки порахуємо скільки
корзин вирізали і сім. Приходимо до дому тоді
гріємо, то що зісталось з обіду, поїдимо, посидим
трохи, або погуляємо у парку, та лягаємо спати
годин у девять. Іноді у вечері ходимо до Ле-
онтьєва, як що забудемо узяти, або проводжає-
мо маму, до Леонтьєва, котра ходить туди
на ніч. Одного вечеру до нас приходили
усі з Леонтьєва та ми тут вечерю утла-
штували, та дуже гарно провели вечір.
У нас дуже гарний настрій, бо всеже подра-
боваємо трошки грошей, мама рахує, що
ми можемо заробити тисяч шість, а як
би був урожайний рік, то і десять. Я всеж
таки маю одяг на зиму. Як був у Киши-
неві, то купив собі за 550 лей гарні
ботинки, потім віддали підшити чоботи...

Нужно последнее время стало немного лучше
спать, что не вольется чтоб вовсе ...
[illegible]

[illegible] ... твое письмо

XXIII

Відн. 18.X.24

19/X 24 р.

Любий мій милий татусь!

Дуже давно вже я тобі не писав і вже багато всього змінилось з того часу. Коли я тобі писав у останнє раз, то тоді я був у Бруневці, де вже був кінець збірки винограду і через три дні ми були у Леонтьєві. Тільки я пробув усього два дні, їхав поки малюєш збере наших речі, що-б потім їхати до Кишинева. Ці два дні я був у тещі, та взагалі нічого не робив, і на бувався сим, що-б мі г пробути у Кишиневі цілу довгу зиму і що-б вчитись. Накінцу настав день від'їзду. Мені було сумно від'їжджати у Леонтьєва, де я пробув три гарних місяці, а більш усього з малюєю. Ми виїхали фаетоном у вісім годин, що-б поїхати у Бендери, а звідти у 4 години з поїзд і цим поїздом їхати у Кишинів. Коли ми їхали не було ні дуже весело, ні дуже сумно, а був якийсь такий настрій, коли тебе нічого не турбує і тобі все одно що навкруги тебе діється. У Кишиневі ми вже приїхали на нову квартиру. Ми маємо гарну велику кімнату з вікнами коридор виходять у маленький садочок (садок маленький коло хати, хвощі над вищими будинками), але як-би це був вишневий і хвощі над вищими будінками, то я був-би дуже радий, бо це-б мені більш нагадало нашу милу хатку. Коли я приїхав, то зараз же пішов вечерять

тиждень, але листів ще ніяких не було задано, крім де кількох рядків
від. Тепер в нас ідуть занять повним ходом. І все відвідав
по фізиці і одержав 8, це моя перша відмітка, для початку це добре.
За це літо я заробив 700 лей, це мої перші гроші, котрі я заробив
сам. Вони походять з малюйка і як мені що треба, то я беру
собі скільки мені потрібно. Я купив собі бритву, безопасну з щіткою
і календарь 20-ий; я гадаю що вона мені повинна служити років на
10 як що я буду щасти. і ти ще будеш бритись нею, як будемо жити
у купі, бо мені мама сказала, що ти завжді гадав мати гарну бритву.
Любий мій Гарусік я тебе дуже прошу, як що ти можеш, то
пришли мені свою фотографію, бо я дуже хочу мати тебе біля
себе.

Пиши мені частіше. Цілую тебе мого милого Гарусь

твій син Юрко

Наша нова адреса така:

România, Bassarabia

Chișinău str. Viilor (Sadovaia) № 32.

Dlui A. P. Efremof.

(pentru A. Arhypenko.

Тепер можеш писати по такому адресу

Любий мій татусь дуже тебе дякую за твій лист і марки котрі ти мені прислав. Вибач мене що я тобі вже так довго не писав. Я дуже радий що хочу до вас. У нас в цьому часі починаються тріщі я буду мати 3 не удовлетворительних по латині, Німецькому, і Французькому. Але я мама дала мені по цім предметам підмогу. У нас у класі 46 учніків але дуже багато поганих з котрими я недружу. А найбільше дружу з Корневським і Катаєвським вони най лучші 2 учня у класі і дуже цікаві Хлопці. А правдивий свій день такі: встаю рано о 7 годині пію вчасно чай, після займаюсь до 12 години до пол второго гуляю у 2 обідаю і після ідуу

класу. Приїхали до дому в
пів восьмого вечора и лягав
спати. Тільки я тепер дуже
цікаву книгу Таїн Ріда два
рассказа одним звется Затер-
тая Гора а другій Остров
Дьявола. Мама приїхала до
нас на 4 дні. Так вам
швидко отпускают на Пасху
и я думаю сказать що ти не
будеш с нами. Як себе почуває
дедусь як его здоравя? Пиши
всего кращого цілую тебе крепко.
Твій син
М. Архипенко

Любий мій татусь!

Получив твій лист у котрому ти турбуєшся за моє нездоров'я. Вона вже мене покинула и не турбує вже 3 тижня. Очки мої теж вже поправились. Нас мабуть відпустять 15-або 20 июня. Я Мені тепер далеко З Зач и мої справи пішли лучше. Мені най важче Латінскій. А пот легче З. Богрій древня Історія вона дуже цікава и Естетика и Історія. Ми переїзжаємо поки що к. Михаїла Евгеніку на дачи бо у нього

квартирі справжнє це новий
дві кімнати. Стара його мій
кращого. Дешево може кремно. Стіл
сили

І. Архипенко

P.S. Вітай от мене подаро
дідуся. І напиши мені як
ти прийв Стасу.

моим, поэтому ноги отпустим домой? Вещи я
сейчас буду бортить, тебе - какой отдам
во посылку, за посылку будет 16 коп, но сейчас
их не пошлю, посмотрим новые носки и под 170 коп?
Дала тебе, 5 коп? Вдам сейчас, а 20 коп
дам дядя Саша. Ну пока крепко крепко
твой Вова. Киишинев. 19 25/г 24 г.

заключаюсь потащусь было свидеться с Николаем, а в пятницу уеду в Тверь, что тоже не за-

Сегодня или завтра будет случай послать и телеграмму, что-бы написать тебе письмо. Мы получили открытое письмо, которое тебе передать Тюфяковы. Узнав

Любий мій татусь коли
ти вже прийдеш до нас я
дуже скучився за тобою.
Ти вже давно не маємо
вість тебе листів і дуже
турбуємся. У мене є є
дуже велика радість
я получив у подарок
годинники і дуже радий.
Мені подарував один
господин который взяв
в аренду бізнограднік.
Я мабуть дуже погано
пишу бо вже забив рідну
мову, бо тут завсім нема
с кім балакати а книжкі
которы ти мені переслав
вже прочев. В-же наших
пріятелів вимисли на насіцу
вони дуже добре прези-
мовали. Здоровлю тебе
от Лаской и желаю
тебі всего най кращого.
и щоб ми вже швидче

здоганись об тайні
дідуся. Бажаю всього най
кращого. Цілую тебе
кревно, твій сват
І. Франко

1899

Любий мій Тятусь!

Я дуже радий що буду ~~не буду~~ працювати літо без всяких задержок. Я буду займатися по своїй волі та буду з Валею, бо Юрко працює сам на малій посаді і не буде мати часу зі мною займатися. Я буду займатися по Алгебрі, Геометрії ~~Фізиці~~ Латінські, Французькі и Німецькі по тім предметам котрі мені будуть най[ва]жнійше и трудніше у 3 класі хоть я и мало по Алгебрі в але це мені пійде у користь. У нас вже кожух хліб и сабрали сено. Я кажедний день ходжу на збір хліба до це дуже цікаво. Але у нас рані буде дуже на гарний урожай бо завсій не буде дождей А то що зісталося чисто побили вороби. Ми вже кончаємо 2 дні мелти сено

Любий мій Татусь!

Я дуже радий що буду ~~буду~~ працювати тільки тепер без всяких задержок. Я буду займатися по своїй вибраній буде з Валею, бо Зорко працює сам та маленькій посаді вечерами і не буде мати часу зі мною займатися. Я буду займатися по Алгебрі, Геометрії [redacted] Латинські, Французькі и Німецькі по тим предметам котрі мені будуть най[illegible] тяжчі у 3 класі хоч я и мало по Алгебрі і Геометрії але це мені піде у користь. У нас вже холодно хліб и сапарают село. Я кажний день ходжу на збір хліба до це дуже цікаво. Але у нас вже буде дуже на гарний урожай до завтра не буде дощу. А то що зісталося мало подвезти вагони. Ми вже кончаємо сіяти жито и сею-

дня кажемо. Между цією роді маємо
дуже мало бо ще досить книг
із книжок. Я тепер читаю Сила України
вона мені дуже подобається. Хоч я ще
маленав его читати де жилась раз у.
Шарпаті але не того не розумію. Я
теперь тепе де котрі слова не мо-
жеш разібрати тоді я... читаю дуже
і він мені подобається. Ті твої гроші
я у то злотова ще одержала, вони нам
якраз дуже пригодились. На другий
день я и Горко поїхали к тепе
Мане у Бендери и здобули
для нас пахунки всього на 1000 шт
куплені мені і Горку сандали
манжи і матерію на сукню Ганні.
Так що ми теперь забезпечені добре
всім зроблено. Також я собі куплю
~~матерію~~ сметану для підлоги и буде
нагоду его писати. Я знову надію

за мольбертом і малюю у місяць. Бачу
[redacted] бачу що на дачу сусіді
дивлюсь на свої грядки справжні до-
шники. Мені Маланка на день ан-
гела подарувала двох баранців,
баранка і овечку. Вони на буду-
щій рік будуть мати маленьких і
вовну будуть давати бризку приноси.
Бачу що я можу на них подрібобати

за мою вчорашній я пригадаю у листі 75 шт.
[redacted] Знаєш що на днях сяду
зможу на свої гроші справити до-
шники. Мені Мамалка на день мого
ангела подарувала двох баранків,
баранка и овечку. Вони на буду
щій рік будуть мати маленьких и
вовне будуть давати бринзу приго-
Знаєш що я можу на них подработать

Напиши мені як нагадаєш ти вже
мені? І чим кохаєш, мабуть у тебе
нема недоганку ні у пол? Я зараз
мабуть дрібно дуже багато пишу,
але незабаром буду писати краще
бо хочу за це літо прочитати всі Вкрі-
нські книжки котрі ти нам надала
А тоді писати листи по Російськи теж не
хочу бо тоді зовсім зроблю ридну Мову. Стара вже
най краще цього тобі кінець. На рушники

19/X 24 395

Дорогой Папочка!

Пишу тебе по Русски как ты мне
написал в своем письме. Как ты
поживаешь, Папусик и как твое
здоровье. Извини пожалуста
меня, что я тебе так давно
не писал. Первым долгом те-
бя извещаю о том, что моя
безсонница уже прошла, но я
последнее время бледный, зеленый
и Маточка решила меня пове-
зти к хорошему доктору в Ки-
шенев Урбаковичу по перед
этим сдала анализ мочи и
сказал доктор, что он у меня
очень хороший так, что почти-
ко в порядке. Я уже начал
свои занятия. У нас в Кишинев
очень хорошая квартира возле
дома на большей садик. Наша
~~кой~~ комната тоже очень хорошая,
светлая, окна выходят в сад

так, что я я ей очень доволен. Я
уже начал ходить в гимназию и
уже имею одну 4 по латыни ко
торую ко сведению, что это по
бальной системе. Мамочка вчера
ходила в нашу гимназию и гово
рила нашего меня, а именно, что
я был не здоров и говорила, что
если можно то, чтобы комнь пока
я не выздоровлю относились не очень
строго и они сказали, что хорошо.
А когда Мамуся начала гово
рить нашего того, чтобы меня
оставить в 4 классе то каль клас
ской наставник говорить ведь у
него в прошлом году сли заня
тия более менее сносно так,
что и в этом году пойдут
я думаю не чего себе. А потом
сказал Мамуся, что он очень
мною доволен. У нас в ги-
мназии есть учитель фран

лія е
Владим
он не
Олег
урокъ,
йду.
Мам
лаю
это м
Фора.
Горка
у Ша

ень. Я
адію и
нько
но по-
вчера
о и гово-
но, что
ла, что
нь пока
ь не очень
о хорошо
говор-
я меня
ьмь клас-
ведь у
ли заня-
так,
едуть
нонаш
очень
в ис-
ь фран-

лія его Котрапова а завуть
Владимиръ Сергѣевичъ, ~~[illegible]~~
~~[illegible]~~ він разговоривъ по українськи
онъ не давно говорилъ на Украї-
нскомъ языкѣ стукъ Студинскаго
Олесь и вообще онъ часто на
урокѣ, починае разговаривати про Укра-
їну. Теперь у насъ гоститъ
Мануся. Дорогой Танечка посы-
лаю тебѣ на память карточку
это мы снимались въ саду у Б. А.
Фора. На этой фотографіи
Горка нѣмае бо вінъ їздивъ верхомъ
у Палмази. Пока ~~[illegible]~~ всього, ~~[illegible]~~ всього, най

Крепко целую тебя Крепко.
Твой сын Егорь.
Аржаненко.

Любий мій Тятусь!

Вибач мене що я тобі вже так давно не писав але читаєш так швидко проходить день що тобі кажется що ти зовсім не маєшся часу. Ти мені напиши як тобі краще щоб я тобі писав по Россійски чі по Вкраїнски. Мені хочеться писати по Россійски а по Вкраїнскі я бі хочу бо я ще маю велику думку що колись ми ще повернемся на Вкраїну и я тоді зовсім не буду знати Вкраїнську мову. Я думаю теперь трошки підійматись ето граматика частина I а частина друга теж є, читаєш теж маю такі що підійматися сможу. У нашу роботу дуже, дуже мало меду. У прошлому році за всі три рази які ми качали с 42 ульків було 75 пудів меду а у цьому році такоє с 42 ульїв 12 пудов, такі що разніці на 30 пудов цé 30 пудов коштує теперь 18 ти-

---

⊗ що євреєв и пошибоньтствовали вигнать со а т.к евреи эти наши арендаторы, я бы могла и спросить б. Напиши-же ко мне как вам это письмо,.

~~сять~~ лей. Напиши мені обязково
~~не~~ живе твій „Сокіл" чі може вже
здох ~~чи пропав~~? У мене тепер окрім
Бахуса и Жуїка є ще Фанька, вона на
половину пряста на половину жокпчка. Це ту сре
була собака Георгія Пекіфоровича
Видишка ~~котрий~~ недавно віхав від нас
к другу жонаміо ~~господа~~ господаря ~~на~~ нові
жонаній фамілія Недов. Ця жонаїй
находиться не далеко отъ Эйсенталю. И у тех
вінъ гоось Фанку мишь у нас в ле-
ніві ну я її и взяв. Вже два дня стоит
два дня приїхав з ~~Ніс~~ полами Алекса Іпат
по Брацеславовичъ вінъ уже перев за 10
день в ~~нас~~ капітала. З Палыши вінъ Але
съ собаго прівіз ~~не~~ меніся не знаю ~~ях~~ бо кал
пок Вкраінскі теж тіфіс ~~ни~~ ~~каш~~ щоб с
ирне ~~тебе~~ ~~письмо~~ ~~преспособленіе~~. Потомъ я тебі
буду дуже тебе прохати ~~люби~~ ~~тебе~~
Іпатусь шаб. ти мені приславъ то
астрономическое приспособленіе посред

ты пишешь что то мое письмо, въ
которомъ я сообщила тебѣ первый адрес
сора, почти сама вскрыть, но если бы ты

ково ~~ожи~~ котрого ти можешь узнавать
оже названий тих созвіздій кожни кольоьзна
окрім тла. ~~Ніч~~ Він має форму круга и у
а на цім кругу є обадок и средня часть та
ога. Це ту средню часть ~~кругу~~ ти можеш
овсім крутити и знаеш як какой со-
нас звездіе называется. Ці самі у Юр.
ра ще ковї подарувала у Шарковій але ти ще
коли не прийші только у тім разі яка вона
е. И у тебе ще не загубилась а як
в лєо- е и переслка буде дуже дорого
ла ~~ду~~ стоить то тоді не треба. Прощай
Алеска Шатуськ дуже, дуже тебе дякого
ерев за 100 лєй котри ти мені надослав.
ш він Але лучшеб ти их доставив у себе
но як бо коли будеш клопотати ~~до себе~~
ш каш щоб стати Польским подданим то вонч
оша я тобі буде нужна. З нашой ти
би ~~тому~~ заразій ці, аб не добре, надуб ей
авто ~~ест~~ часнею. Бо са здання комерче.
посред кого у чєтница нас виконяют. А

, бо адрес ты

лет написать до нашего отъезда, я бы знала кто ею отправлен, т.к у нас ведется аккуратно запись, когда, кто и откуда отправлено письмо. Может быть это письмо отправлено кто нибудь (к)

всі учителя до 60 літ мусять подер-
жати жадання на Румынському язи- Вид
ці а у нас тільки двоє після 60 десяти да
Це хочуть типажі фамілій которого хо про
Шумахер у учитель по географії ти за
Яков Николаевич тапіз то сам жвостью напи
кав Лоса всего майкращаго. Целую
тебе крінка, крінко. Sli їй сам
И. Архангельско.

P. S. Сейчас у Мамочки выграли ½ фун
та конфет. Мы от ней почти в
горке она говорила, что я тебе не на-
пишу письмо за 4 часа ая написал
5 три чем конфети путний фабри
ки в Бессарабии С. Ш. Гарагуш.
Кончив тобі писати по Россійски
щоб ти бачив як я пишу на цій
ці Сейчас без 5 минут 8 и пач
фунта конфет за дорогой Мамочкой.

по выписать по курсу, так будет лучше
всего, не будет никаких ~~по пер~~ расходов
по пересылке.
По всему тебя, мой дорогой, еще один снимок
на нем ты увидишь всю нашу интимную семью
в сборе. Юра не пишет тебе, потому что сам
в Кишиневе, но через несколько дней, только они переедут
на квартиру. Крепко, крепко целую тебя, мой дорогой.
любимый [illegible]

19 VIII 24г

Дорогой и золотой мой Папочка!
Только что получил от тебя письмо и очень был рад. Вот я тебе отвечаю на те вопросы которые ты меня спрашиваешь. ~~в своем письме~~.
Как идут мои занятия? Они у меня идут очень неважно потому что мне в этом году очень трудно. И когда теперь меня вызывают то я очень волнуюсь и это мне еще мешает. Мне больше всего трудней заниматься по Латыни, по Математике, по Немецки. А самый любимый мой предмет так это древняя История она меня очень интересует. У нас в классе 32 ученика. По Румынски я уже немножко говорю а читаю совсем свободно. Ты еще меня в своем письме спрашиваешь, что я теперь читаю? В данный момент я ничего не читаю, а когда у меня много свободного времени то читаю ~~очень интересные книги~~ детективы. Недавно я прочел Парабеллум Безумца Загадок и этот рассказ мне очень понравился. Ты наверно его читал и хорошо помнишь

я тоже не понимаю, почему когда запорожцы
умирают то почему они тогда говорят
будет жить Россия. И почему они присяга-
ли России? Па мне это непременно
интересно так
как мне это очень интересует. Потом мне
еще очень нравится это место, когда я его
читала то у меня слезы появились на
глазах. Может быть ты помнишь когда Аста
па повалил за руки и стал закричал Папо, Па-
по ты здесь, а он ему отвечает тут
любой сыну. Также мне еще очень нравится
это место где Тарас Бульба говорит Андрею
я тебя родил я тебя и убью и в этот мо-
мент когда он хотел говорить раздался вы-
стрел и Андрей упал замертво. Эта картина
мне у нас в Кинешме в прошлом
году и было очень интересно как их каждый
день в Бурее порали в т.д. Любой Патусь посы-
лал тебе фотографичку карточку. И дружке буду

тебе прохати щоб ти мені надіслав свою
карточку але щоби тебе з другого боку було
було надписано. Недавно учитель по Русскому
Котрачов про которого я тебе писав
попросив, что если можно, чтобы я ему
принесь Українскія книжки я ему сд.
большимъ удовлетвіямъ исполню его прозбу.
Пока всего, всего хорошего. Пишу тебе кратко,
нко, кратко. Твій сын
Игорь

P.S. Дорогой Папочка передай поцелуйчики дедушке, что я ему непременно напишу следующий раз так как это письмо очень короткое и может не дойти. А в следующем письме я ему непременно напишу.

Н Архипенко

Дорогая Мамочка!
У меня есть большая радость
на твое имя получена от Папо-
чки письмо. Тот день когда я его по-
лучил то это был для меня большой
праздничный день. Было это после обе-
да я пошел (открывать) открывать дверь
Михаилу Евгеньичу и вижу в коридоре
(для письма) для писем и газет
жмет письмо от дорогого Папочки. Я
чуть не до потолка не подпрыгнул. Прибежал в ко-
мнату начал [redacted] мадам из соседней комнаты
кричать Игоря, что с тобой слу-
лось а я ей отвечаю je suis parce qu'
j'ai reçu une lettre de. Фразу
в виду, что я эту фразу написал
сам. А Мадам тогда отвечает

c'est bien, c'est bien. Мы уже 3 дня празднуем потому что в городе очень свирепствует скарлатина и из нашей гимназии (одно) забольло уже 2 мальчика одного изпятого класса а другой кажется изъ 6 и по случаю дезенфекции насъ отпустили на 3 дня. А именно пятницу 17, субботу 18 и воскресенье 19. Сегодня дядя Саша, Оля, Юра, Шапа и я были на мастъ. Я с Юрой пошли раньше а потом пришли дядя Саша Оля и Шапя. Погода всего, всего хорошего. Целую тебя крепко крепко. Твой сынъ.

Н. Архиереи

P.S. Еще прошу тебя Мамочка прислать мнѣ мой конвертъ съ письмами и репре-

Любий мій милий татусь!

Вітаю тебе з днем твого ангела, і я бажаю тебе добі всього, всього найкращого. І гадаю, що най дуже твої бажання не поборються з нашими і твоє бажання саме найбільше не побажає нашого. І гадаю що боже допоможе тобі як небудь дістати від нас і ти зволиш приїхати до нас на Різдво. От уже четвертий Різдво, що ми проводимо бу тебе, нашого милого татуся. Все змінилось з того часу як ми вирушили. І зараз як згадаю, то мені й собі пригоминається, як ми вирушали у дальній шлях ти сповів на пероні і поїзд нас увіз у Бессарабію, як ти гадав що через де кілько місяців ми знов повернемось, а от вже пройшло декілько років. І тепер з завісного дивлюсь, як небогу на вулиці, якого небудь товариша з пісілого, та дівчи. і гадаю, що поміж тими бідними, але усі у хуні. Ти питаєш мене, чому я хочу себе посвятити. І свого погляду не змінив і все ще хочу бути агрономом. Як вже бу писав свойому по французькій мові змістити на цю тему. І гадаю, що республіки дляції з окремих частин які ми називаємо господарства і тим найкраще управлювано це господарство. І тим краще справа вийде коли буде вдалий усе

республіка. І зараз дуже горюю, бо цього вечір і ціло
цілісіньку ніч сиджу, бо завтра і ду до лекторія — у
Львові банку на два дні, а звідтиль повернусь з тими
Галею.

Вітаю тебе також з Святом Різдва Христового, та це ж у
нашого усього, усього найкращого. Вас завжди вспоминаю
завжди. Привітай від мене також дідуся.

Цілую мого любого, сивого

Тадуся куйко, куйко

та бажаю, щоб-будь його думки йому пустило
його найпільніше бажання Це ж цілую Юрко. 19 19/XII 24р.
Київ.

Мій любий Тадусь, от мої обмінки за 4 тредіну.
Зак. бачей 7, Російська мов- бабо 7, це не знаю, фізіка 8, зоологія 8,
Німецька мов- 7, Французська мов- 8, тріґонометрія 8, Алгебра 8, Історія
5, Психологія 6, історія 8.

403

19 21/XII 24 г.

Дорогой Папочка!

Поздравляю тебя с днем твоего Ангела и желаю тебе всего, всего хорошего. Я очень жалею, что мы Рождество К/р. будем проводить опять в вагоне. Когда подумаешь как было бы хорошо если мы его проводили на Украйне а не где-то далеко, далеко на чужбине. Нас отпускают на каникулы 20 декабря по новому стилю до 8 января. Мамуся Рождество будет проводить со нами в Кишиневе. Тетя Анечка-же в Кишиневе проведет всего лишь два недели а потом поедет в Ленинград и вместе с ней поеду и я. Теперь я читаю Гоголя Сорочинская Ярмарка уже прочла, а теперь читаю Страшная Месть и этот рассказ мне очень нравится, только несовсем при-

хтко, что он очень грустный. А эту зиму ка-
чусь катаюся на коньках катаримся мыш дасть
Петя. Любый Петрусь я думаю самс поздо-
нятся по Украйнскаму) хочу ~~[redacted]~~ привезти из
Лесютова 2 тетрадки і ; которой, ты
подарував нам ни не знаю или вадет,
что рибудь или нить. И поэтому хочу спро-
сить твоего совета. Поздрав від мене з
Різдвом дідуся. Пока всего, всего най кращаго.
Цилую тебе крипко, крипко

Твой Архипек

Кишинів 19 2/I 25 р.

I

Любий мій милий татусю!

Вітаю тебе з Новим Роком, бажаю усього найкращого. Бажаю тобі усього того, чого ти бажаєш. Все швидко минеться зимою і треба буде ходити до гімназії. А все дрожки соскучилися за гімназією. Я провів дуже гарно свята, як Різдво, так і Новий Р.К. Опишу тобі усе по порядку: Після Різдвяних занять, я поїхав до Леонтьєва, на два дні, щоб трохи провітритись, та щоб допомогти тітці Лані приїхати до Кишинева і взяти все передивитися, бо я там не був, аж три тижня. І дуже соскучився. Собаки мене вдяки і тепер були дуже раді. Я повернувся на два дні до Різдва. З поїзду я пішов до гімназії, щоб получити мою третину. Бач вже знаєш мої відмітки

як я вигадував і сервітний учень, не з'їх
нуд, а з начала. На вокзалі, я забув тебі напи
сать, вернівся час дядя Саша, та Лева, котрий
приїхав з Одеси. неодиданно. Ці два дні до
свята я нічого не робив, ходив до товаришів,
та так всякої дурнота вийшов. На Різдво
мені тетя Ганя та дядя Саша подарували
вам двісті лей. Я дуже зрадів, бо в мене
не було зовсім грошей, а тут як раз надходи
ли вечера, та мені було подрібно, а я зовсім
не мав з чудова їх узять. І тепер вийш
товпувати і мені дуже весело на вечерах, я маю багато знайомих дівчат. Нам
нок. Між любий годує, з цих грошей
я ассигнував тобі на подарунок 50 лей
і не знаю, що тобі купити. І дізнався, що ти
курить і хтів-би тобі послати румунських
папіос, але Лева каже, що через кордон
посилку не пропускають і відмовляє, і я гадаю, що
краще купити тобі шоколади, бо знаю, як ти
її любиш і що ти в якогобудь міг з'їси
цілу коробку. але це не знаю по карасує
і мальцем. Завтра я хочу подарувати тобі
твою фотографічну карточку, вона дуже нагада
але я там вийшов гарно, я хтів карточ

ще раз, але фо
у магазинах не спо
хтів тебе попра
свого, бо я не ма
гички, а так не
Новий Рік ми
буде тільки те
товарищ, Віталь, і
Саша піщли к
зустрічати Новий
але вони не прод
коли буде 12 го
будинку почнем
Нудно скучно, б
Коли я пив ва
у думці спомин
за тебе, та за ро
будинках.
Коли я ходив
світ костюм,
для чоловіком
Я пишу тобі н
так пізно та то
ма однаково надіс
Напиши мені
чи дістав Новий

...ень, якій
...був тебі наш
...в—, котрий
...два дні до
...о завершив,
...Ма Різдво
...ам а подру
...ді б, бо в мене
...к раз падає
...ько, а я довіки
...тепер вип'ю
...сько з. всіх
...~~Бурштин~~ нане
...іх улюблі
...нок 50 лей
...авец, що ти
...румунських
...ду харбон
...и, і я гадаю, що
...ано, як ти
...ді між ...ери
...о нагадує
...дувати тебе.
...а фрази нагаю
...хтів загуб

ще раз, але фотографії гарні будуть тобою, а у наших не буде зникнень. І також хтів тебе попрохати, що. ти мені подарував свою, бо я не маю тебе, мого любого, перед очима, а так мені всього веселіше буде.

Новий Рік ми устрічали увісім скромно. Була тільки тітка Ганя, Мама, Бог, мій одеський товариш, Іванц, Ігорь, та я. Лева, Оля та дядя Саша пішли кудись у друге місто. Ми хтіли устрічати Новий Рік, по одним подивитися, але вони не повернулися, тебе я скував, посвіли коли буде 12 годин, а тітя Ганя била по будинку поперек-ом двенадцять раз. Було дуже скучно, бо усі були якісь сумні. Коли я пив вино, шампанського не було, то я думав спомінав про тебе і випив, бажаючи за тебе, та за то щоб ви тут про що небудь б бажали.

Коли я ходив на вечер, то лева мій дав свій костюм, і я виглядів зовсім мов дим головіком.

Я пишу тобі на розовом папері що означає пісню та горіху любов, а зелена кайма єднання надію.

Напиши мені, мій любий Табуєць як ти устрічав Новий Р.Х., с кім? та взагалі як

проводив свого.

Цілую тебе мого любого, дорогого
рідного сина

Тато.

P.S. З нового Року 1925 буду пунктова
ти акуратно свої листи. Цілуючи їх
все дай цілую.

Мої привітання і побажання любому
Юдусеві.

Тато.

Володимир Винниченко
Правилов
Гуцул, полюзок

19/I 25 г. 405

Любий мій Татусю!

Поздравляю тебя и Дідусика съ новымъ годомъ и желаю вамъ всего, всего хорошаго. Можетъ Богъ дастъ и съ новымъ счастьемъ. Любий Татусь! Дуже дуже тебе дякую за тій лист. котрий ти мені надіслав. Моя закладка идутъ очень, очень плохо. Я сама не знаю, что со мной случилось. Пока я занимаюсь дома. Съ Олесей = Олей по Русскому яз. А съ одним молодым человъкомъ завутъ котораго Федоръ Лукичъ Опацкій по всъмъ остальнымъ предметамъ. Причемъ онъ самой занимается даромъ почему я тебъ напишу другой разъ такъ какъ сейчасъ очень мало времени. А сейчасъ я напишу болъе важное. Вотъ мои отмътки Зак. Бож. 6, Русскій 5, Румынскій 4, Латинскій 4, Алгебра 4, Геометрія 4, Географія 4, Географія Рум. 4, Исторія 4, Исторія Рум. 4, Французскій 5, Нѣмецкій 5, Поведеніе 10 Вниманіе 7, Прилежаніе 7. Ты меня спрашиваешь въ своемъ письмъ какъ это такъ вышло, что мы въ

в этом году праздновать по новому, а это было очень просто: „так как Горка, Шапо и меня в гимназии отпустили по новому. ~~а в весь~~ А также как все учреждения и банки где служат дяди Саши и дяди Жени закрыто то и у нас дома празднуем по новому. Пока всего, всего хорошего. Целую тебя крепко, крепко и дедушку также. Твой сын

И. Архипка

Родной мой женичка! Не написал тебе больше подробно, т.к. до посылки имеется очень [illegible] Последние дни тому назад я получил извещение что Ваши, что Зерновые наши студенты сдали зачеты 220 уроков, которые были выставлены мне для по курсу; стало быть тебе за меня мне должно [illegible] но только меня беспокоит то что тебе быть может нуждаешься в этих деньгах тоже я. Я от твоего имени получил денег. Дали детям по 100 чел, и достались мне большие удовольствия

въ этомъ году празднуемъ по новому, а это вышло очень просто: „такъ какъ Юрка, Таню и меня въ гимназіи отпустили по новому. ~~а всѣ~~ А также какъ всѣ учрежденія и банки гдѣ служатъ дяди Сашины знакомые и гдѣ онъ вращается все было закрыто то и у насъ дома праздновали по новому. Пока всего, всего хорошего. Цѣлую тебя крѣпко, крѣпко и дѣдуся также. Твой сын

И. Архипенко

Родной мой Женичка! Не написала тебѣ больше подробно, т.к. до последней минуты очень спешила кончала шить. Несколько дней тому назад я получила извещение из Праги, что Земгор внес нашим студентам и твой счет 220 крон, которые Саша выплатит мне здесь по курсу; спасибо тебе за них мой дорогой Женичка, но только меня беспокоит, что может быть ты больше нуждаешься в этих деньгах чем я. Я от твоего имени из этих денег дала детям по 100 лей, и доставили им большое удовольствие

Крепко, крепко целую тебя. Анна Евгеньевна расскажет тебе всё подробно про нашу жизнь. Твой Ника

Любий мій милий татусь!

Напишу тобі спершу про те, що ти з усіх уроків, котрі ти нам призначив з Праці, ти мені дарунок 100 очок, а собі дуже дуже дякую. Я ще раз зовсім не мав уроків, а вони мені будуть потрібні. У суботу був вже у гімназії. Було Уліку, але батьків зовсім не було. Ми розмовляли з вчительми. Вони нас питали як ми проводили свята, наші враження, а вони нам розказували, що вони робили. Було дуже весело. Кіно там було лише вінських фільмів 10 з 36; і тому було тихо, а це мені дуже приємно. Любий татусь не одержав мого листа, та й одержав листівку? Напиши. І там тобі писав, що хочу приїхати додому, але подумав і та рання, бачиш коли, це

буде тобі краще і фізичний більше спокою.
Ну, а що ти робиш? Як поживаєш? І чує давно
не маєш від тебе вісток. Може свою фотографію
пришлеш вісточку від себе. В нас зовсім тепер дуже
гарна погода а завівся не дуже, іноді віє досить сильно
завівся не похоже що буде 12 січня.

Цілую тебе моя мила
Галусечка

Юрко.

P.S. Все привітання та побажання Відусеві.

Ще раз цілую

Київ 1925р.
12-го січня.

407

Любий мій милий Гаврусь!

Одержав від тебе листа великого з привітанням Нового Року, та найбільше від Ганнола, і тебе дуже, дуже дякую за привітання, та за відкритку, вона мені дуже довподоби. От вже цього тижня вечір я хочу до Німеччини. Тільки 2-ге грудня відпочинку з неділі і буду вчити. І вже відповідав два рази по французькій мові і одержав дві 9 (девятки). Тепер у суботу відповідав по російській і теж гадаю одержав 7, а може і 8, у сліду[ю]чому листі напишу. І дістав у одного товариша Кобзаря, але у перекладі на російську мову і вже перечитав усе. І-б дуже хтів мати Шевченка на українській мові. І гадав дістати у бібліотеці, але і там нема. Взагалі я хтів мати з чого-небудь твори авторів - поезії українською, бо з перекладів Шевченка нічого не читав, але я гадаю, що коли перейдемо до тебе, то вам буду усе мати. І-б дуже хтів одержати українську літературу, але й-би я перекладів хоч раніше, хоч-би разом, що-б я вчив українську, одне й-би було в мене вже щось своє. Нагадалось навчання, я вже і пишу по російські не дуже, а й придасться писати по-українськи у Німеччині, то я перекладу вас якось буду бажаючи, але усе-таки нагадаю

при малому бажанню, ~~я~~ міг-би перед усім учити.

Сьогодні, вибравши по російській мові вільний час, я
сів „Суеверие" Карпенка. Він багато з ним про це говорив
і сказав, що Х-ко хоче, той нехай грає. Грають 15 годовых,
хто хоч скільки разів по вибажанню. Але ми вернули
тільки два акти, а решту він сказав, прийде
сюди у другу неділю, або у перше свято. Спершу було трохи
скуповато, але потім все веселіше, та веселіше
і під кінець увесь час сміялись. Мене запросив один
товариш і я зараз іду до нього. Вам у дуже дорогому
усім дорогом місті нашому, як мені було

Зараз цілую тебе кріпко, кріпко

твій син Юрко

Київ 1924

18 січня.

Любий мій милий бабусь!

Ось вже два дні як минуло пойхали до Леонтьєва з дідом Сашею. І тепер мусив сьогодня їхати до Леонтьєва на 4 дні, бо гадають сьогодня будуть вертатись у нас у Ніжині але потишав і мусив зістатись. Відправив туди телеграму, щоб коней не висилали, та щоб не турбувались, чого я не приїхав, бо в нас тепер треба вроки у поліції відбувати їхать туди, а маючи б туди гадати, що може мене забрати усіпуранцу (це під поліції). Ми все поганяємо свій регулярно занимаємся і в нас вже дещо відмінно: по латині 6, по фізиці 7, та по зоології 9. Як в нас є лекція по зоології бо мені зараз це приходить на ум нам бомпасть, наш гарнівський вибрень по зоології, як він мене спершу не любив і ставив погані бали, а потім мене так полюбив. У нашому 4 році цей вибрень по зоології мене тепер не любить, а тепер нічого собі відносить. Взагалі взагалі цей вибрень дивиться і нашим на мене-гарячий. і до вашим в мене гарні. Взагалі мені якось почуває вимось наша класса найгарніша між усіми класами. Якщо усі хлопці підібрались і семінаристи інтелігентних А і Горю завести не посмівається IV класса сосф